

บทที่ ๑

บทนำ

เราควรจะต้องยอมรับความจริงข้อหนึ่งว่า ไม่มีวิธีการใดเลยที่จะทำให้มนุษย์เล็ก
กระทำความผิดได้ เนื่องจากความผิดเป็นปรากฏการณ์ของชุมชน และเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับ
มนุษย์ ดังนั้น สิ่งที่เราทำได้ในกรณีที่เกิดการกระทำความผิดขึ้นก็คือ **หาข้อยุติว่าทำอย่างไร**
จึงจะให้การลงโทษผู้กระทำความผิดเป็นไปโดยชอบธรรม และวัตถุประสงค์ของการลงโทษ
ประการใด ที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์แก่ชุมชนได้เหมาะสมที่สุด

มนุษย์มีสิทธิประการหนึ่งอันเป็นสิทธิประจำตัว ไม่อาจโอนให้แก่กัน หรือตกลงยก
เล็ก หรือถูกทำลายล้างโดยอำนาจใด ๆ ได้ แม้บุคคลผู้กระทำความผิด ซึ่งจักต้องได้รับผล
จากการกระทำความผิดนั้น ตาม The Rules of Law ก็ยังคงมีสิทธิในความเป็นมนุษย์และ
พึงได้รับการปฏิบัติ เยี่ยงมนุษย์พึงปฏิบัติต่อกัน

จากหลักการนี้เอง ทำให้เกิดแนวความคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเกี่ยว
กับการลงโทษที่ว่า การลงโทษอย่างไรจึงจะสามารถป้องกันสังคมจากการกระทำความผิด
หรือการก่ออาชญากรรมให้ได้ผลดีที่สุด ขณะเดียวกัน การลงโทษจะต้องไม่มีลักษณะเป็นการ
ทารุณโหดร้าย ผิดมนุษยธรรมหรือต่ำช้า อันเป็นการขัดต่อสิทธิมนุษยชน และมีความเห็นว่า
สิทธิประการนี้ ควรมีลักษณะเป็นสากล คือ เป็นสิทธิที่ควรได้รับการคุ้มครองโดยเท่าเทียมกัน
โดยไม่แยก ผิว เพศ เชื้อชาติ ศาสนา หรือภาษา แนวความคิดนี้เป็นที่ยอมรับนับถือ และ
แพร่หลายอยู่ในอารยประเทศทั่วไปมาแล้วไม่น้อยกว่า ๕๐ ปี มีการศึกษาค้นคว้า วิจัย และ
เป็นที่สนใจอย่างกว้างขวาง ถึงกับมีการกำหนดเป็นแขนงวิชาหนึ่งของการศึกษากฎหมาย ที่
เรียกว่า ทดทวิทยาาระหว่างประเทศ (International Penology) ซึ่งรวมเอากฎหมายอาญา
ทดทวิทยา กฎหมายสิทธิมนุษยชน และกฎหมายระหว่างประเทศเข้าด้วยกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ในช่วงระยะเวลา ๒-๓ ปีมานี้ ลิทธิมนุษยชนแขนงนี้ได้รับความสนใจสูงสุด ถึงขนาดสหประชาชาติได้วางโครงการให้ปี ค.ศ. ๑๙๘๐ เป็นปีสากลแห่งการป้องกันอาชญากรรมและการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับการลงโทษ นอกจากนั้น ยังได้เตรียมการเพื่อรับรอง ร่างปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับการลงโทษ ซึ่งร่าง เสนอโดยกลุ่มประเทศสแกนดิเนเวีย อีกด้วย ส่วนในประเทศไทย ลิทธิมนุษยชนแขนงนี้ยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้ว่า เป็นเรื่องซึ่งยังไม่เคยมีตำราภาษาไทย เล่มใดเขียนถึงมาก่อนเลย

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ จึงมุ่งวิจัยครอบคลุมถึงประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง คือความหมายของการลงโทษที่ควรได้รับการคุ้มครองมีขอบเขตเพียงใด ความจำเป็นของสังคมที่จะต้องมีการลงโทษ วัตถุประสงค์ของการลงโทษที่เหมาะสมและชอบธรรมคืออะไร การลงโทษโดยวิธีการอย่างใดและในลักษณะใดบ้างที่เป็นการทำร้าย โหดร้าย ผิดมนุษยธรรม หรือขัดต่อสิทธิมนุษยชนและควรยกเลิก ในทางปฏิบัติ ประเทศต่าง ๆ มีการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนเกี่ยวกับการลงโทษอย่างจริงจังตามที่กล่าวอ้างกันหรือไม่ องค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ เช่น องค์การสหประชาชาติ สภายุโรป ตลอดจนหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแขนงนี้ สามารถดำเนินการไปได้โดยมีประสิทธิภาพเพียงไร ภูมิภาคใดที่การคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแขนงนี้พัฒนาไปได้ไกลที่สุด และภูมิภาคใดที่ล้าหลังที่สุด มาตรการทางกฎหมายอะไรบ้างที่จะทำให้หลักการคุ้มครองสิทธิมนุษยชนแขนงนี้ได้รับการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด และเป็นการเพียงพอแล้วหรือไม่ หรือควรดำเนินการอย่างใดต่อไป สิ่งเหล่านี้เป็นประเด็นสำคัญซึ่งวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้กล่าวถึง

เนื้อเรื่องในวิทยานิพนธ์นี้อาจแยกออกได้เป็น ๒ ส่วน คือส่วนที่เป็นข้อเท็จจริง และส่วนที่เป็นความเห็น ในส่วนที่เป็นข้อเท็จจริงนั้น ผู้เขียนได้อาศัยตำราต่างประเทศในการอ้างอิง เป็นส่วนมาก เนื่องจากในต่างประเทศปัญหาเหล่านี้เป็นสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนกว่า ส่วนความเห็นต่าง ๆ ในวิทยานิพนธ์นี้เป็นความเห็นส่วนตัวของผู้เขียนเกือบทั้งสิ้น ความเห็นเหล่านี้จึงอาจไม่น่าเห็นชอบด้วย หรืออาจผิดพลาดได้ ซึ่งผู้เขียนขออภัย อนึ่ง บัญชีกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ ตามที่ได้กล่าวอ้างในวิทยานิพนธ์นี้ ได้ยึดถือตามคำแปลของกรมราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๐๔